

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням міської ради
від 26.02.2010 № 1428

МІСЬКА ПРОГРАМА

Про затвердження Програми регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами в м. Херсоні на 2010-2017 роки

1. Загальні положення

Програма регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами в м. Херсоні на 2010-2017 роки (далі – Програма) розроблена у відповідності до законів України «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про тваринний світ», «Про охорону навколошнього природного середовища», «Про ветеринарну медицину», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» та «Про захист населення від інфекційних хвороб».

Необхідність розроблення Програми викликана перебуванням великої кількості безпритульних тварин на території міста, що у свою чергу призводить до погрішення його санітарно-епідеміологічного та екологічного стану, якості життя мешканців і гостей міста, загибелі тварин та жорстокого поводження з ними.

Програма спрямована на цивілізоване вирішення цих ситуацій шляхом зменшення чисельності безпритульних тварин гуманними методами, а також донесення до суспільної свідомості населення стандартів гуманного поводження з тваринами.

Програма в своїй основній частині базується на ідеї стерилізації та супроводу безпритульних тварин (стерилізовані тварини, які повертаються до попереднього ареалу перебування, обов'язково повинні легко візуально ідентифіковуватися та знаходитися під опікою фізичної або юридичної особи) та вирішенні проблем з утриманням домашніх та інших тварин, що включає в себе заходи стосовно здійснення контролю за кількістю тварин шляхом ведення їх обліку та всебічного моніторингу, регулювання кількості безпритульних тварин шляхом їх відлову, стерилізації та утримання в притулках або міні-притулках.

Дія Програми передбачається протягом 2010–2017 років на території м. Херсона.

Терміни у Програмі вживаються в такому значенні:

- гуманне ставлення до тварин – дії, що відповідають вимогам захисту тварин від жорстокого поводження і передбачають доброзичливе ставлення до тварин, сприяння їх благу, поліпшення якості їх життя тощо;
- безпритульні тварини – собаки та коти, які не мають власника;
- опікун безпритульної тварини – фізична особа, яка внесена до Єдиного реєстру опікунів безпритульних тварин і безпосередньо супроводжує безпритульну тварину за умов її обліку та ідентифікації в установленому порядку;
- Єдиний реєстр опікунів безпритульних тварин – автоматизована система збору, накопичення, обробки та зберігання даних, яку вестиме комунальне підприємство (КП), про фізичних чи юридичних осіб, які супроводжують безпритульних тварин і мають відповідні права та обов'язки;
- супровід безпритульної тварини – забезпечення її біологічних, видових та

індивідуальних потреб без зміни ареалу її перебування;

- притулок для тварин - спеціально обладнані території або приміщення, що обліковуються КП, призначені для утримання безпритульних тварин і мають відповідні дозволи санітарних і ветеринарних служб;
- ідентифікація тварин – присвоєння тварині особистого ідентифікаційного номера;
- облік безпритульних тварин – процес визначення та максимального збору ознак та первинних даних, що притаманні чи безпосередньо стосуються безпритульної тварини. Проводиться шляхом внесення відповідної інформації до загальної електронної бази непродуктивних тварин м. Херсона;
- Загальна електронна база даних непродуктивних тварин м. Херсона – автоматизована система збору, накопичення, обробки та зберігання даних про тварин;
- тимчасова ізоляція тварин (карантинування) – тимчасове перебування тварин у пунктах (міні-притулках) на базі КП до вирішення питань, пов'язаних із їх подальшим утриманням;
- карантинний майданчик – спеціально обладнані приміщення або частини приміщень, призначенні для тимчасового утримання домашніх тварин у разі їх відлову чи тимчасової ізоляції;
- жорстоке поводження з тваринами – поводження з тваринами із застосуванням насильницьких методів, а також нацьковування однієї тварини на іншу, вчинене з хуліганських чи корисливих мотивів, утримання тварин в умовах, які не відповідають фізіологічним та видовим особливостям;
- собаки, що визнані небезпечними – собаки, які вже проявили неспровоковану агресію до людей і тварин, що підтверджено відповідним протоколом (актом), складеним згідно з вимогами законодавства України;
- собаки (коти) загублені і покинуті – це одинокі, зазвичай породисті тварини, що мали господаря і дім, але з різних причин їх втратили;
- собаки спадково вуличні – це переважно безпородні тварини, що живуть зграями більш – менш постійного складу, на визначеній «своїй» території (будівельні майданчики, двори і т.д.), що забезпечує їх необхідними для життя умовами. Ці тварини утворили складну саморегульовану систему – популяцію, найменшою ланкою якої є зграя. За століття популяція виробила природні механізми боротьби за своє існування із зовнішнім факторним тиском: конкурентами, хворобами тощо. Без урахування цієї обставини неможливо впливати на процеси, що відбуваються при взаємодії популяції тварин та людського суспільства.
- спровокована агресія – агресивна поведінка собаки, викликана навмисними діями людини;
- шкода, заподіяна людині внаслідок агресивної або непередбачуваної дії тварини – шкода, яка привела до погіршення фізичного або психічного здоров'я людини, ушкодження майна, якщо існує причинно-наслідковий зв'язок між дією цієї тварини і заподіяною шкодою.

Законодавчі підстави для створення Програми

№ п/п	Назва нормативно – правового акта	Стаття	Частина
1.	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»	стаття 26 „Виключна компетенція сільських, селищних, міських рад” стаття 33 „Повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища”	Пункт 22 частини першої

2.	Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження»	Повністю	
3.	Закон України «Про охорону навколошнього природного середовища»	стаття 5 „Об'єкти правової охорони навколошнього природного середовища” стаття 35 „Державний контроль у галузі охорони навколошнього природного середовища”	частини 1, 3 частина 2
4.	Закон України «Про забезпечення санітарного епідемічного благополуччя населення»	Повністю	
5.	Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб»	Повністю	

2. Мета Програми

Основною метою Програми є зменшення кількості безпритульних тварин у м. Херсоні на основі гуманного та відповідального ставлення до них, визначення прав та обов'язків фізичних та юридичних осіб, які опікуються безпритульними тваринами, залучення відповідних виконавчих органів міської ради, служб, установ, комунальних підприємств до вирішення цих питань за умови відсутності чіткої нормативно-правової бази на державному рівні.

Завданнями Програми є:

- проведення моніторингу діяльності, пов'язаної із безпритульними тваринами (збирання, аналіз та обробка даних про кількість, склад, ареал перебування тощо);
- створення більш комфортних умов для життя людей та гуманного середовища для існування тварин через значне зменшення чисельності безпритульних тварин;
- створення притулків та міні-притулків для безпритульних тварин;
- проведення наукових досліджень стосовно визначення об'єктів та категорій ризику, пов'язаних із безпритульними тваринами, з метою підготовки заходів щодо запобігання зооантропонозним захворюванням;
- створення Єдиного реєстру опікунів безпритульних тварин у м. Херсоні;
- розробка і впровадження системи обліку та ідентифікації безпритульних тварин;
- розробка і впровадження системи масової стерилізації, щеплення, профілактичних обробок безпритульних тварин;
- розробка і впровадження заходів щодо підтримки супроводу безпритульних тварин протягом життя;
- розробка і впровадження системи інформаційно-просвітницьких заходів з населенням стосовно гуманного поводження з безпритульними тваринами, влаштування безпритульних тварин, пропагування стерилізації домашніх тварин тощо.

3. Склад проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

3.1. Регулювання чисельності безпритульних тварин є багатопрофільною проблемою, що потребує залучення різних структур та організацій міста для її вирішення та планування на довгострокову перспективу. Як показує світовий досвід, масове знищення тварин може тривати нескінченно, не вирішуючи проблеми, та є економічно невигідним – на місця вилучених тварин мігрують інші, заповнюючи «екологічні ніші» на вільних територіях. Слід наголосити на необхідності дотримання особистих прав людини на охорону здоров'я: не спостерігати за стражданнями, загибеллю безпритульних тварин внаслідок жорстокого поводження з ними.

3.2. За результатами проведення моніторингу діяльності, пов'язаної з утриманням тварин у місті, в 2008 році було визначено, що популяція безпритульних тварин поповнюється за рахунок:

- розмноження безпритульних тварин;
- тварин, які мали власника, але були загублені, викинуті на вулицю, покинуті в місцях несанкціонованого продажу тощо;
- безпритульних тварин, які мігрували з приміських районів на так звані «вільні території».

За результатами проведеного моніторингу, 67,7% респондентів і досі вважають наявність безпритульних тварин не вирішеною проблемою для міста. Оцінюючи ефективність означених заходів, вони надають перевагу створенню притулків (40,59%), стерилізації (31,68%) та інформаційно-просвітницьким заходам (14,52%). Знищення безпритульних тварин вважає ефективним лише десятий респондент (11,55%).

Програмою передбачено створення ефективного механізму взаємодії виконавчих органів міської ради, відповідних служб, установ, комунальних підприємств, громадських організацій та фізичних осіб щодо регулювання кількості безпритульних тварин на основі гуманного поводження та відповідального ставлення до них.

3.3. Серед важливих факторів і проблем щодо регулювання чисельності безпритульних тварин у м. Херсоні потрібно виділити такі:

3.3.1. Нормативно-правові: неврегульовані на нормативно-правовому рівні питання відлову, утримування, системи обліку, ідентифікації та супроводу безпритульних тварин, що знаходяться під опікою фізичної чи юридичної особи, а також механізми економічного забезпечення вирішення проблемних питань, пов'язаних із безпритульними тваринами.

3.3.2. Організаційно-економічні: відсутність притулків і міні-притулків, недостатній рівень прозорості системи фінансового забезпечення питання відлову та утримання безпритульних тварин у притулку за рахунок міського бюджету, непередбаченість видатків на розвиток системи заохочення фізичних осіб, що опікуються безпритульними тваринами, обліку, ідентифікації та супроводу безпритульних тварин, проведення тематичних інформаційно-просвітницьких заходів тощо.

3.3.3. Виробничо-технічні: недостатня комунальна виробничо-технічна база для ветеринарного обслуговування і післяопераційного утримання безпритульних тварин, транспортування, введення сучасних гуманних методів їх знерухомлення та відлову.

Досі чисельність безпритульних тварин регулювалася шляхом відлову і знищення, але такий підхід вступав у конфлікт із популяційними законами природи, за якими, чисельність зграй відновлюється, забезпечуючи відтворення популяції. Жорстокість методу викликає численні скарги населення. Таким чином, проблема не вирішувалася принципово, а чисельність безпритульних тварин не зменшувалася.

Враховуючи поділ безпритульних собак (котів) на дві категорії:

- собаки (коти) загублені і покинуті;
- собаки (коти) спадково вуличні - слід зазначити, що Програма приділяє основну увагу другій категорії собак (котів), чисельність яких найбільша, пропонуючи принципово нові шляхи і методи, що унеможливлюють їх відтворення.

Проблема регулювання чисельності безпритульних собак (котів), яка утворюється за

рахунок загублених і покинутих, потребує розробки інших програмних заходів, що є другим напрямком діяльності з охорони тварин.

Основними причинами появи безпритульних тварин на вулицях міста є:

- низький рівень культури населення щодо поводження з домашніми тваринами;
- недосконала система обліку собак (котів), що належать власникам;
- недостатня робота з власниками собак (котів), у тому числі в адміністративно-правовому полі, і допомога в стерилізації для запобігання появі небажаного потомства;
- недосконала система пошуку загублених тварин;
- відсутність притулків.

Програма є науково обґрунтованою, ефективною, морально спроможною та враховує специфіку м. Херсона.

4. Обґрунтування шляхів і способів розв'язання проблеми

4.1. Програмою передбачено проведення комплексу управлінських, економічних і правових заходів, спрямованих на зниження чисельності безпритульних тварин у місті гуманними методами, а саме:

- проведення моніторингу діяльності, пов'язаної з безпритульними тваринами;
- проведення масової стерилізації безпритульних тварин із поверненням їх до ареалу попереднього перебування і поступове, протягом декількох років, зниження їх кількості;
- організація відлову безпритульних тварин гуманним методом на основі новітніх технологій, кращого міжнародного досвіду та досвіду міст України, де вже впроваджено аналогічні програми;
- планування та вжиття щорічних протиепізоотичних заходів: обов'язкова вакцинація тварин, що випускаються на волю, від сказу, лептоспірозу та інших небезпечних хвороб, із вилученням агресивних і хворих тварин;
- проведення інформаційних заходів та навчально-просвітницької роботи.

4.2. Строки та етапи виконання Програми

№ п/п	Етапи виконання Програми	Стратегічні цілі Програми
1.	Розробка необхідного нормативно – технічного та методичного забезпечення виконання заходів Програми	Червень-грудень 2010 року
2.	Забезпечення необхідної матеріально – технічної бази для виконання заходів Програми	2011 – 2013 роки
3.	Виконання інших заходів Програми	2010–2017 роки

4.3. Напрямки діяльності щодо забезпечення реалізації Програми

№ п/п	Напрямки діяльності
1.	Нормативно – технічне та методичне забезпечення виконання заходів Програми
2.	Проведення моніторингу діяльності, пов'язаної із безпритульними тваринами
3.	Створення притулку для утримання безпритульних тварин
4.	Виконання заходів із відлову, стерилізації та супроводу безпритульних тварин, що знаходяться під опікою
5.	Інформаційне забезпечення виконання заходів Програми та навчально-просвітницька робота

4.4. До виконання Програми можуть в установленому порядку залучатися науково-дослідні і наукові установи, підприємства і організації м. Херсона, громадські організації (за згодою).

Перш за все, необхідно вивчити питання зменшення кількості безпритульних тварин гуманними методами на основі відповідних наукових досліджень для подальшого наукового обґрунтування планування заходів регулювання чисельності цих тварин, вжиття протиепізоотичних заходів у місті.

Для поліпшення ефективності контролю щодо поводження з безпритульними тваринами створюється Єдиний реєстр опікунів безпритульних тварин, який вестиме КП. Воно ж установлюватиме порядок

проведення обліку та ідентифікації безпритульних тварин, які знаходяться під опікою фізичної особи, з відповідними обліковими та іншими формами, адаптованими до міжнародних вимог.

4.5. Облік та ідентифікація безпритульних тварин

Облік та ідентифікація безпритульних тварин провадяться КП - адміністратором Єдиної бази даних непродуктивних тварин у м. Херсоні - згідно з Порядком обліку та ідентифікації тварин у місті, що затверджується виконавчим комітетом міської ради за поданням комунального підприємства.

4.6. Відлов безпритульних тварин

Відлов безпритульних тварин здійснюється КП згідно санітарних норм та чинного законодавства.

У випадку шкоди, заподіяної особі внаслідок агресивної або непередбаченої дії тварини, відлов тварин здійснюється за заявками осіб до КП.

Відлов тварин може здійснюватися тільки персоналом, який має відповідну кваліфікацію і допуск, будь-якими нижче наведеними незабороненими засобами і методами, з додержанням принципів моралі і виключаючи жорстоке поводження з тваринами, а саме:

- медикаментозний – введення до організму тварини спеціальних лікарських засобів (снодійного, транквілізаторного), що забезпечують знерухомлення тварини. Для цієї мети використовують приманки, шприци спеціальної конструкції;
- механічний – вилов тварин за допомогою спеціальних механічних пристосувань (згідно з чинним законодавством) або руками (тільки тварин, які визнані потенційно безпечними);
- комбінований – із застосуванням медикаментозного та механічного способів відлову.

Відловлені тварини транспортуються до місць утримання спеціально обладнаними автомобілями групою або індивідуально в клітках.

4.7. Караантинування відловлених тварин

Відловлені тварини підлягають карантинуванню протягом 10 днів на карантинному майданчику.

Під час карантинування тварини повинні утримуватися індивідуально в спеціально обладнаних вольєрах із забезпеченням повної ізоляції.

Тваринам під час карантинування повинні бути забезпечені необхідні біологічні, видові та індивідуальні потреби. Забороняється жорстоко поводитися з тваринами.

4.8. Стерилізація, вакцинація та профілактичні обробки безпритульних тварин

Безпритульна тварина, що знаходиться під опікою, підлягає обов'язковій стерилізації, вакцинації від інфекційних захворювань.

Ветеринарні процедури з тваринами, які можуть заподіяти їм біль, повинні провадитися в умовах знеболювання, за винятком тих процедур, що, відповідно до ветеринарних правил, виконуються без анестезії.

Після стерилізації тварина повинна забезпечуватися післяопераційним утриманням в установі ветеринарної медицини або притулку на термін, що встановлений за медичними показниками.

Стерилізація з післяопераційною утриманням, вакцинація та профілактичні обробки безпритульних тварин провадитимуться на базі КП та в установах ветеринарної медицини (за згодою).

Після стерилізації і утримання тварини підлягають ідентифікації і можуть бути передані власнику, опікуну або повернуті до місця відлову. Винятком є тварини, які були вилучені у громадян за рішенням суду, – такі тварини можуть бути передані тільки іншим власникам.

У період утримання, для вирішення питання подальшого влаштування тварин, інформація про них подається до засобів масової інформації та громадських організацій, які опікуються долею безпритульних тварин.

Евтаназія безпритульної тварини провадиться в установах ветеринарної медицини або притулках виключно у разі травми або хвороби, що несумісні з життям, та у разі агресивності, що не підлягає корекції.

Рішення про необхідність евтаназії безпритульної тварини приймає спеціальна комісія, до складу якої обов'язково входять представники громадських організацій (за згодою) та опікун (за наявності).

Представники громадських організацій включаються до складу спеціальної комісії згідно чинного законодавства. Кожна громадська організація, яка зареєстрована на території м. Херсона і займається діяльністю, пов'язаною з екологією, має право на представництво в комісії.

Порядок роботи комісії визначається керівником КП.

Забороняються негуманні методи евтаназії тварин. Приміщення, де провадиться евтаназія, повинно бути відокремлене від приміщення, де утримуються тварини.

4.9. Супровід безпритульних тварин

Супровід безпритульних тварин провадиться опікунами цих тварин, за активної підтримки громадських організацій м. Херсона.

Після стерилізації тварини повертаються до ареалу колишнього перебування під опіку фізичної чи юридичної особи. Такі тварини, щеплені проти інфекційних захворювань, стають

епізоотично безпечними та не дають приплоду. Через певний час починається значне природне зменшення їх чисельності. Заміщення «вибулих» тварин нестерилізованими неможливо, оскільки навколо вже стерилізовані зграї. Безпритульні тварини почнуть зникати з вулиць.

Для упорядкування оперативної роботи з безпритульними тваринами, а також в інших цілях, створюється база даних їх опікунів, яку вестиме КП.

До обов'язків опікунів безпритульних тварин входить:

- забезпечення догляду за безпритульними тваринами, що знаходяться під їх опікою, з урахуванням їх біологічних, видових та індивідуальних потреб і особливостей;
- повідомлення КП про випадки захворювання опікуваних тварин, а також місцеві установи санітарно-епідеміологічної та/або ветеринарної служб про випадки укусів або травмування людей цією твариною;
- гуманне поводження з безпритульними тваринами і повідомлення правоохоронних органів про випадки жорстокого поводження з тваринами, а КП - у випадку загибелі або зникнення опікуваної тварини.

Реалізація Програми повинна здійснюватися гуманними методами, виключаючи жорстоке поводження з тваринами, відповідно до чинного законодавства України.

4.10. Інформаційне забезпечення виконання заходів Програми та навчально-просвітницька робота

Цей напрямок Програми передбачає наступні заходи:

- підготовка та проведення тематичних лекцій, семінарів, «круглих столів», конференцій та нарад із відповідними виконавчими органами міської ради, службами, установами, комунальними підприємствами, громадськими організаціями;
- проведення просвітницької роботи з населенням із питань, пов'язаних із гуманним ставленням до тварин;
- проведення навчання з підвищення кваліфікації спеціалістів із відлову безпритульних тварин, лікарів ветеринарної медицини тощо;
- видання та розповсюдження тематичних друкованих видань: буклетів, плакатів, пам'яток, серед опікунів безпритульних тварин та мешканців міста; - розроблення та запровадження просвітницьких проектів у дитячих навчальних закладах щодо гуманного поводження з тваринами та захисту їх від жорстокого поводження;
- виготовлення та розміщення соціальної реклами (інформаційних носіїв, стендів, листівок, відео-, аудіороликів);
- участь в інформаційних кампаніях та культурно-масових заходах із залученням засобів масової інформації;
- проведення консультацій із населенням стосовно опіки над безпритульними тваринами, що перебувають на території міста;
- пропаганда гуманного поводження з безпритульними тваринами в засобах масової інформації.

5. Ресурсне забезпечення Програми

Обсяг бюджетних призначень на реалізацію Програми складає 3057,55 тис. грн., у тому числі:

- із загального фонду бюджету – 2857,65 тис. грн.;
- із спеціального фонду – 199,90 тис. грн., із них:

- на 2010 рік обсяг бюджетних призначень – 408,1 тис. грн., у тому числі із загального фонду бюджету – 408,1 тис. грн., із спеціального фонду бюджету - 0,0 тис. грн.;

- на 2011 рік - у межах бюджетних призначень;
- на 2012 рік - у межах бюджетних призначень;
- на 2013 рік - у межах бюджетних призначень;
- на 2014 рік - у межах бюджетних призначень;
- на 2015 рік - у межах бюджетних призначень;
- на 2016 рік - у межах бюджетних призначень;
- на 2017 рік - у межах бюджетних призначень.

Розпорядники коштів - головне управління з питань життєдіяльності міста міської ради, КП.

Фінансування заходів Програми здійснюється в межах коштів, передбачених у міському бюджеті на відповідний рік, за рахунок коштів від господарської діяльності КП, цільового фонду міської ради, а також благодійних внесків, пожертв, коштів міжнародних фондів та організацій захисту тварин.

Заходи Програми та її ресурсне забезпечення здійснюються згідно з додатком.

6. Організація управління та контролю за ходом виконання Програми

6.1. Організація відлову.

Відлов безпритульних тварин провадиться КП із дотриманням принципів гуманності відповідно до цієї Програми та чинного законодавства.

Загальне керівництво службою відлову та вирішення проблем, що виникають під час відлову та транспортування тварин, покладається на КП.

Контроль за поводженням із тваринами під час відлову можуть здійснювати представники громадських організацій.

Планування відлову безпритульних тварин проводиться згідно погодженого графіку. Позапланово можуть бути відловлені лише агресивні, травмовані та хворі тварини, які потребують ветеринарної допомоги або ізоляції.

Відлову підлягають безпритульні тварини. Собаки, за винятком залишених власниками на прив'язі, незалежно від породи, належності та призначення, в тому числі й ті, що мають нашивники з номерними знаками і намордники, але знаходяться без власника на вулицях, площах, ринках, у скверах, парках, садах, на бульварах, пляжах, у громадському транспорті, дворах та інших громадських місцях, вважаються безпритульними і підлягають відлову.

Не підлягають відлову тварини, які раніше були простерилізовані і повернуті до попереднього ареалу перебування та візуально ідентифіковані.

У випадку виявлення і відлову загублених тварин, інформація про них повинна бути передана до КП.

Місце випуску кожної окремої тварини після її стерилізації визначається виключно у відповідності до протоколу відлову та картки реєстрації тварини, що знаходиться під опікою.

6.2. Транспортування тварин

Транспортування відловлених безпритульних тварин повинно здійснюватися на спеціально обладнаних для розміщення тварин автомобілях. При завантаженні, транспортуванні і вивантаженні тварин повинні використовуватися пристрої і прийоми, що запобігають травмам, каліцтву або загибелі тварин.

Спецавтомобіль для транспортування безпритульних тварин повинен відповідати певним вимогам, тобто бути:

- технічно справним;
- укомплектованим набором переносних кліток для тварин. Підлога автомобіля має бути обладнана таким чином, аби на ньому могли вільно переміщуватися для завантаження та розвантаження мобільні міцні пронумеровані клітки. Клітки мають бути добре закріплена, аби не хитатися під час руху автомобіля, та відповідати вимогам стандартів та іншої технічної документації;
- обладнаним природною вентиляцією, забезпечувати безпеку, захист тварин від погодних умов;
- оснащеним чітко написаною назвою і телефонним номером КП;
- мати набір ветеринарних засобів для надання екстреної ветеринарної допомоги, затверджений ветлікарем;
- укомплектованим набором відповідного спецобладнання.

За необхідності, тварини повинні бути забезпечені питною водою. Не допускається евтаназія в спецавтомобілі.

Щодня, після кожного відлову і транспортування безпритульних тварин, кузов спецавтомобіля, а також устаткування і переносні клітки, миються та дезінфікуються.

Опікуни безпритульних тварин зобов'язані всіляко сприяти співробітникам КП у виконанні своїх обов'язків, пов'язаних із відловом безпритульних тварин.

Власники об'єктів, що будуються, а також власники ринків, не повинні допускати постійного знаходження безпритульних тварин на території об'єктів.

Для знищенння трупів тварин на базі КП облаштовується термічна установка.

7. Очікувані результати Програми

Очікувані результативні показники, що характеризують виконання Програми

№ п/п	Показники, що визначаються кількістю тварин	Одиниця виміру	Джерело інформації	Результат
1.	Кількість стерилізованих тварин	гол.	моніторинг	11700
2.	Кількість влаштованих тварин	гол.	моніторинг	1500
3.	Кількість відловлених тварин	гол.		16800

4.	Зменшення кількості безпритульних тварин	%		80%
----	--	---	--	-----

Реалізація Програми забезпечить поліпшення санітарно-епідеміологічного та екологічного стану в місті, а також певного соціального й економічного ефекту, який визначатиметься в:

- зменшенні чисельності безпритульних тварин;
- підвищенні рівня безпеки і комфортності середовища існування людини та інших тварин;
- забезпечення суспільного спокою і підвищенні моральності;
- поліпшення естетичного вигляду м. Херсона;
- зниження витрат на епідеміологічні заходи й лікування населення;
- зменшенні засмічення довкілля продуктами життєдіяльності тварин і зниження витрат відповідних комунальних служб;
- зниження аварійності на дорогах;
- забезпечення ефективного використання бюджетних коштів на заходи щодо регулювання чисельності безпритульних тварин;
- підвищенні міжнародного іміджу Херсона в результаті дотримання міжнародних стандартів поводження з тваринами.

При поводженні з безпритульними тваринами слід керуватися вимогами та правилами гуманного ставлення, передбаченими законодавством України та цією Програмою.